

საფრანგეთის კონსტიტუციური ქარტია

1814 წლის 4 ივნისი

ლუი, წყალბითა ღვთისა, საფრანგეთისა და ნავარის მეფე, მიესალმება ყველას, ვისთვისაც არის წინამდებარე დოკუმენტი განკუთვნილი.

ღვთის განგებულებამ, კვლავ მოგვიწოდდა რა ჩვენს სახელმწიფო ობიექტებში ხანგრძლივი არყოფნის შემდეგ დაბრუნებისკენ, უდიდესი პასუხისმგებლთბა დაგვიცისრა. მშვიდობა იყო ჩვენი ქვემეცხრდობების უბირველესი მოთხოვნილება; ჩვენ დაუდალავად ვზრუნვადით მასზე და ამ მშვიდობას, რომელიც ესთდენ აუცილებელია საფრანგეთისთვის, ისევე როგორც დანარჩენი ევროპისთვის, ხელი მოეწერა. სამეცნის დღევანდელი მდგრადი მოთხოვნილი მოთხოვნილი კონსტიტუციური ქარტიის შექმნას; ჩვენ მას დაგჭირდით, ანლა კი ვასაჯაროებთ. ჩვენ გავითვალისწინეთ, მიუწედავად იმისა, რომ საფრანგეთში მთელი ძალაუფლება მთლიანად თავმოყრილი იყო მეფის პიროვნებაში, ჩვენმა წინამორბედებმა არ დააყოვნეს მის განხორციელებაში ცვლილების შეფანა დროის ცვლილების შესაბამისად; რომ სწორედ ამგვარად კომუნები თავიანთ განთავისუფლებას უმაღლოდნენ ლუი სქელს, ხოლო საკუთარი უფლებების დადასტურებასა და გაფართოებას - წმინდა ლუისა და ფილიპ ლამპას; რომ სასამართლო სისტემა შეიქმნა და განვითარდა ლუი XI-ის, ანრი II-ისა და შატლ IX-ის კანონებით; დაბოლოს, რომ ლუი XIV-მ განსაზღვრა სახელმწიფო მმართველობის თითქმის ყველა ნაწილი სხვადასხვა განკარგულებით, რომელთა სიბრძნეს ჯერჯერობით ვერაფერი შეეღრება.

ჩვენ მოგვიწია, ჩვენი წინამორბედი მეფების მაგალითზე გაგვეთვალისწინებინა განმანათლებლთბის მზარდი განვითარების შედეგები, ანალი ურთიერთობები, რომლებიც ამ წინსვლამ შემთიტანა საზოგადოებაში, მიმართულება, რომელმაც ფინანსური გაიდგა ხალხის გონებაში ბოლო ნახევარი საუკუნის განმავლობაში, და ყოველივე ამით გამოწვეული მნიშვნელოვანი ცვლილებები; ჩვენ ვაღიარეთ, რომ ჩვენი ქვეშეგრძლობების სურვილი, ჰქონდეთ კონსტიტუციური ქარტია, არის ჰქონდება საჭიროების გამოხატულება; მაგრამ, ამ სურვილისადმი დამორჩილების მიზნით, ჩვენ მივიღეთ ყველა ზომა, რომ ეს ქარტია ყოფილიყო ჩვენი და იმ ხალხის შესაფერისი, რომლის მართვაც ჩვენ გვეამაყება. ხელისუფლების უმაღლესი თავმართვისა და მთელი მოყვანილი ბრძენი აღმიანები გაერთიანდნენ ჩვენი საბჭოს წევრებთან ამ მნიშვნელოვან საქმეზე სამუშაოდ.

ვაღიარეთ რა, რომ თავისუფალი და მონარქიული კონსტიტუცია გაამართლებდა

განათლებული ეფტოპის მთლიანის, ამავდროულად უნდა გაგვეთვალისწინებინა, რომ ჩვენი მთავარი მთვალიერება ჩვენი ხალხის მიმართ იყო დაგვეცვა, მათივე საკეთილდღეოდ, ჩვენი გვირგვინის უფლებები და უპირატესობები. ჩვენ ვიმედოვნებდით, რომ, გამოცდილებით ნასწავლნი, ისინი შეიძლება დატწმუნებულნი იყვნენ, რომ მხთლობ უწენავს ხელისუფლებას შეუძლია იმ ინსტიტუტებს, რომლებსაც ის ქმნის, უბოძს ის ძალა, მუდმივობა და სიდიადე, რომელსაც თავად ფლობს; რომ, ამგვარად, როდესაც მეფის სიბრძნე ემთხვევა ხალხის სურვილს, კონსტიტუციურობა ქარტიამ „შესაძლოა, დიდხანს იარსებოს; მაგრამ, როდესაც ძალადობა სპალავს დათმობებს სუსტ ხელისუფლებას, საზოგადოების თავისუფლებას არანაკლები საფრთხე ემუქრება, ვიდრე თავად ჭახტს. დაბოლოს, კონსტიტუციურობა ქარტიის პრინციპები ვეძიეთ ფრანგულ ხასიათსა და წინა საუკუნეების უკვდავ ძეგლებში. ამდენად, პეტობის აღდგენიში ჩვენ დავინახეთ ჰქონდა არა ერთგვანული ინსტიტუტი, რომელმაც მოგონებები იმედებთან უნდა დააკავშიროს წარსულისა და აწყვის გერმანიაშით.

დეპუტატთა პალატით ჩვენ ჩავანაცვლეთ „პარტიისა და მაისის მინდვრების“ უძველესი კოებები, ისევე როგორც მესამე ფენის პალატები, რომლებმაც მთლიანობაში გამოამჟღავნეს ენთუზიასტი ხალხის ინტერესების მიმართ და ასევე ერთგულება და ბატივისცემა მეფის ძალაუფლებისადმი. ამგვარად, უცდილობლივით რა, აღვედგინა დამღუბელი შეცდომებით შეწყვეტილი დროის ჯაჭვი, ჩვენი მეხსიერებიდან ამთვემალეთ, ისევე როგორც ისტორიიდან ამოშლას ვისუტვებდით, ყველა ის განსაცდელი, რომლის წინაშეც ჩვენი სამშობლო ჩვენი აქ არყოფნისას აღმოჩნდა. ბედნიერი იმით, რომ ჩვენი დიდი ოჯახის წიაღს დაფუძრუნდით, ჩვენ არ შეგვეძლო არ გვეპასუნა იმ სიყვარულზე, რომლის ამდენი რწმუნება არაერთხელ მიგვიღია მხთლობ მშვიდობისა და ნუგეშის სიტყვების გამთთქმით. ჩვენი გულის წადილია, რომ ყველა ფრანგი ძმებივით ცხოვრით და მწარე მოგონებამ არასდროს დაჩრდილოს მტკიცე რწმენა, რომელიც უნდა მთხოვთ აქტების მიზანის და ხალხის ერთ სასწორზე აყენებს.

აღნიშნული მიზნებიდან გამოდინარე, ჩვენს კეთილ ზოგიერთი დატწმუნებულნი და მტკიცე სინდისით, პირობას ვდებთ დამსწრე კოების წინაშე, რომ ვიქნებით ამ კონსტიტუციურობა ქარტიის ერთგულნი, ვიტვებთ რა უფლებას, დავდოთ ფიცია, რომ დავიცავთ მას ახალი სახეიმი ფთომალობებით იმის საკურთხეველთა წინაშე, ვინც მეფეებსა და ხალხებს ერთ სასწორზე აყენებს.

აღნიშნული მიზნებიდან გამოდინარე,

ჩვენ ნებაყოფლობით და ჩვენი სამეფო ძალაუფლების თავისუფლად განხორციელების ძალით ვუბოძეთ და ვუბოძებთ, გადავცემთ და ვუთმობთ ჩვენს ქვემეცნდომებს სამარადუამოდ, არა მხთლობ საკუთარი თავებისთვის, არამედ ასევე ჩვენი მემკვიდრეებისთვის, შემდეგ საკონსტიტუციო ქარტიას:

ფინანსთა საკანონო უფლებები ფინანსები

1. კანონის წინაშე თანამდებობის არიან, მიუხედავთ მათი ფიზიკურებისა და წოდებებისა.
2. ისინი მონაწილეობენ სახელმწიფოს ხარჯებში ყოველგვარი განსხვავების გარეშე, მათი ქონების პრივატუალობად.
3. ყველა მათგანს აქვს თანაბარი უფლება, დაიკავოს სამოქალაქო და სამხედრო თანამდებობები.
4. მათი პირი თავისუფლება თანაბრივი გარანტირებულია; არავინ შეიძლება დაეჭვემდებაროს დევნის ან დაკავებას, გარდა კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევებში და კანონით დადგენილი ფორმით.
5. ყველას შეუძლია აღიაროს თავისი სახელმუნება თანაბარი თავისუფლებით და იღებს თავისი კულტის თანაბარ დაცვას.
6. ამის მიუხედავთ, კათოლიკური, სამოციქულო და რემაული რელიგია სახელმწიფო რელიგიად.
7. მხოლოდ კათოლიკური, სამოციქულო, რემაული რელიგიის და სხვა ქრისტიანული აღმსარებლთბის მსახურები იღებენ ჯამაგირს სამეფო ხაზინიდან.
8. ფრანგებს უფლება აქვთ, გამოაქვეყნონ და დაბეჭდონ თავიანთი მოსახრეები იმ კანონების შესაბამისად, რემლებიც ხელს უმდიან ამ თავისუფლების ბოროტად გამოყენებას.
9. ყველა სახის ქონება, ერთეულად წოდებული ქონების ჩათვლით, ხელშეუხებელია და კანონი მათ შორის განსხვავებას არ ახდენს.
10. სახელმწიფოს შეუძლია მთითხოვოს ქონების შეწირვა კანონით დადგენილი საზოგადოებრივი ინტერესებიდან გამომდინარე, მაგრამ წინასწარი კომპენსაციით.
11. დინასტიის აღდგენამდე პერიოდთან დაკავშირებული მოსახრეებისა და ხმების ნებისმიერი გამოკვლევა აკრძალულია. იგივე უმოქმედობა მთითხოვება სასამართლოებისა და მოქალაქეების მხრიდან.
12. საფალდებულო სამხედრო სამსახურში გაწევა გაუქმებულია. სახმელეთო ჯარსა და სამხედრო-სამსახურო ფლოტში გაწევის წესი განსაზღვრულია კანონით.

სამეცნ მმართველობის ფორმა

13. მეფის პიროვნება ხელშეუხებელი და წმინდაა. პასუხისმგებელი არიან მისი მინისტრები. აღმასრულებელი ხელისუფლება ეკუთვნის მხოლოდ მეფეს.
14. მეფე არის სახელმწიფოს უმაღლესი მეთაური, ის მეთაურობს სახმელეთო და სამსახურო ძალებს, აუხადებს თმს, დებს სამართლებრივ გადაწყვეტილებას კანონით.

- შეკრულებებს, ნიშნავს პირებს სახელმწიფო მმართველობის ყველა თანამდებობა, აგრეთვე გამოსცემს დადგენილებებსა და განკარგულებებს, რომელიც აუცილებელია კანონების აღსრულებისა და სახელმწიფოს უსაფრთხოებისთვის.
15. საკანონმდებლო ხელისუფლებას ერთობლივად ახორციელებს მეფე, პერთა პალატა და დეპარტამენტების დეპუტატთა პალატა.
 16. კანონების შესახებ წინადაღებას აყენებს მეფე.
 17. კანონის შესახებ წინადაღება მეფის შეხედულებისამებრ წარედგინება პერთა პალატას ან დეპუტატთა პალატას, გარდა გადასახადების შესახებ კანონისა, რომელიც, პირველ რიგით, წარედგინება დეპუტატთა პალატის.
 18. ყველა კანონი თრივე პალატაში თავისუფლად განიხილება და კენჭი ეყრება ხმათა უმრავლესობით.
 19. პალატებს უფლება აქვთ, მიმართონ მეფეს თხოვნით, შესთავაზოს კანონი ნებისმიერ თემაზე და მიუთითონ, თუ რა საკითხებს უნდა შეიცავდეს, მათი აზრით, ეს კანონი.
 20. ასეთი თხოვნით მიმართვა შეუძლია თრივე პალატას, მაგრამ მხოლოდ საიდუმლო კომიტეტში მისი განხილვის შემდეგ; თხოვნის წარმდგენი პალატა უგზავნის მას მეორე პალატას ათდღიანი ვალის გასვლის შემდეგ.
 21. იმ შემთხვევაში, თუ მეორე პალატა ამტკიცებს წინადაღებას, იგი წარედგინება მეფეს; უარყოფის შემთხვევაში, მისი მეორედ წარდგენა იმავე სესიის დროს შეუძლებელია.
 22. მხოლოდ მეფე ამტკიცებს და აქვეყნებს კანონებს.
 23. სამთქმლაქო სიას მეფობის მთელი პერიოდისთვის ადგენს პირველი საკანონმდებლო თრგანო, რომელიც იყრიბება მეფის ფარგლების შემდეგ.

პერთა პალატის შესახებ

24. პერთა პალატა საკანონმდებლო ხელისუფლების ასებითი შემადგენელი ნაწილია.
25. იგი მთიწვევა მეფის მიერ იმავე დროს, რომელიც იყრიბება დეპარტამენტების დეპუტატთა პალატა. ერთის სესია იწყება და მთავრდება მეორის სესიის პარალელურად.
26. პერთა პალატის ნებისმიერი სხდომა, რომელიც არ გაიმართება დეპუტატთა პალატის სესიის დროს ან მეფის ბრძნებით, არის უკანონი და იურიდიული ძალის არმქონე.
27. საფრანგეთის პერთა დანიშვნა მეფეს ეკუთვნის. მათი რაოდენობა შეზღუდულია არ არის; მას შეუძლია, თავისი შეხედულებისამებრ, შეუცვალოს მათ ტიტულები, დანიშნოს ისინი უვადოდ ან მემკვიდრეობით.

28. პეტები პალატაში დაიშვებიან ოცდახუთი წლის ასაკის მიღწევის შემდეგ, ხოლო სათათბირო ხმის უფლება აქვთ მხოლოდ ოცდაათი წლის ასაკის მიღწევის შემდეგ.
29. პეტთა პალატას თავმჯდომარეობს საფრანგეთის კანკულერი, ხოლო მისი აკ-ყოფნის შემთხვევაში – მეფის მიერ დანიშნული ერთ-ერთი პეტი.
30. სამეფო ოჯახის წევრები და სისხლით პრინცები დაბადებით არიან პეტები. ისინი სხედან უშუალოდ თავმჯდომარის გვერდით, მაგრამ სათათბირო ხმის უფლება მხოლოდ ოცდახუთი წლის ასაკის მიღწევის შემდეგ აქვთ.
31. პრინცეპს პალატაში თავიანთი ადგილების დაკავება შეუძლიათ მხოლოდ მე-ფის ბრძანებით, რომელიც ყოველი სესიისთვის გაიცემა შეტყობინების სახით, იმ ყველაფრის გაბათილების შიშით, რაც მათი თანდასწყებით გაკეთდება.
32. პეტთა პალატის ყველა განხილვა ფარულად მიმდინარეობს.
33. პეტთა პალატა ახორციელებს იურისდიქციას სახელმწიფოს დალატისად და სახელმწიფოს უსაფრთხოების ხელყოფის საქმეებზე, რომლებიც განისაზღვრება კანონით.
34. დაუშვებელია პეტის დაკავება, გარდა პალატის უფლებამოსილებითა, და მისი გასამართლება სისხლის სამართლის საქმეზე, გარდა პალატის მიერ.

დეპარტამენტების დეპუტატთა ჯალაზა

35. დეპუტატთა პალატა შედგება დეპუტატებისგან, რომლებსაც იჩჩევენ საარჩევნო კოლეგიები, რომელთა ჩამოყალიბების წესი განისაზღვრება კანონით.
36. თითოეული დეპარტამენტი იჩჩევს იმდენ დეპუტატს, რომელსაც იჩჩევდა დღემდე.
37. დეპუტატებს იჩჩევენ ხუთი წლის ვადით და ისე, რომ ყოველწლიურად განახლდეს პალატის ერთი მეტუთედი.
38. არცერთი დეპუტატი არ დაიშვება პალატაში, თუ ის არ არის თავმცი წლის და არ იხდის პირდაპირ გადასახადს ათასი ფრანკის თღენთბით.
39. იმ შემთხვევაში, თუ დეპარტამენტს არ ჰყავს განსაზღვრული ასაკის თავმცი-დათი პირი, რომლებიც იხდიან, სულ მცირე, ათას ფრანკს პირდაპირ გადასახადებში, მათ რათა გადასახადს შეავსებენ ის პირები, რომლებიც ყველაზე მეტად იბეჭდებიან, ათასი ფრანკის ქვემთ, და ისინი აირჩევიან პირველებთან ერთად.
40. დეპუტატთა დასახელებაში მონაწილე ამონტჩევლებს არ აქვთ საარჩევნო უფლება, თუ ისინი არ იხდიან პირდაპირ გადასახადს სამსა ფრანკის თღენთბით და არიან ოცდაათ წელზე ნაკლები ასაკის.

41. საარჩევნო კოლეგიების თავმჯდომარებებს ნიშნავს მეფე და ისინი არიან კოლეგიების *ex officio* წევრები.
42. დეპუტატთა სულ მცირე ნახევარი აირჩევა იმ პირებიდან, რომლებსაც აქვთ არჩევნებში მთნაწილეობის უფლება და პოლიტიკური აღგილსამყოფელი ამ დეპარტამენტში.
43. დეპუტატთა პალატის თავმჯდომარეს ნიშნავს მეფე პალატის მიერ წარდგენილი ხუთი წევრის სიიდან.
44. პალატის სხდომები საჯაროა, მაგრამ ხუთი წევრის მთხოვნა საკრისია, რომ ის საიდუმლო კომიტეტიდ გარდაიქმნას.
45. მეფის მიერ წარდგენილი წინადადებების განსახილველად პალატა იყოფა ბიუროებად.
46. კანონი ცვლილების შეტანა არ შეიძლება, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მის შესახებ წინადადება წარმოდგენილია მეფის მიერ ან მეფე განაცხადებს მასზე თანხმობას, აგრეთვე როდესაც ის უკან გადაეცემავნა ბიუროს და ბიუროს განიხილა.
47. დეპუტატთა პალატა იღებს ყველა წინადადებას გადასახადების შესახებ და მხთლოდ მას შემდეგ, რაც ეს წინადადებები მოწოდებული იქნება მის მიერ, მათი გადატავნა შესაძლებელია პერთა პალატისათვის.
48. არ შეიძლება გადასახადის დაწესება და გადახდევინება თრივე პალატის თანხმობისა და მეფის მიერ დამტკიცების გარეშე.
49. მიწის გადასახადის დაწესება ნებადართულია მხთლოდ ერთი წლით. არაპირდაბირ გადასახადები შეიძლება დაწესდეს რამდენიმე წლით.
50. მეფე ყოველწლიურად წევრებს თრივე პალატას; ის განსაზღვრობა მათი სესიების ხანგრძლივობას და შეუძლია დაითხოვოს დეპარტამენტების დეპუტატთა პალატა; მაგრამ ამ შემთხვევაში მან სამი თვის ვადწმი უნდა მოიწვიოს ანალი პალატა.
51. სესიის მიმდინარეობისას ან სესიის წინა და მთმდევნობით ექვემდებარება არ შეიძლება პალატის წევრის მიმართ გამოყენებული იქნეს ფიზიკური შეტღუდვა.
52. სესიის მიმდინარეობისას პალატის აღწერთი წევრი არ შეიძლება დაექვემდებარობას სისხლისამართლებრივ დევნის ან დაკავებას სისხლის სამართლის დანაშაულის ჩადენისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მას დანაშაულის ჩადენის მიასწოდება, და სანამ პალატა არ გასცემს ნებართვის მის დევნის.
53. ნებისმიერი შუამდგომლობა, რომელიც მიმართულია ამა თუ იმ პალატისადმი, უნდა შედგეს და წარედგინოს მას წერილობით. კანონი კრძალავს შუამდგომლობების პირადად წარდგენას სასამართლოში.

მინისტრების შესახებ

54. მინისტრები შეიძლება იყვნენ პერიოდის პალატის ან დეპუტატითა პალატის წევრები. გარდა ამისა, მათ აქვთ თავის პალატის შესვლის უფლება და მათ უნდა მოუსმინონ, როდესაც ამას მთითხოვენ.
55. დეპუტატთა პალატას უფლება აქვს, დაადანაშაულს მინისტრები და წარადგინოს ისინი პერიოდის პალატის წინამე. მხოლოდ პერიოდის პალატას აქვს მათი განსჯის უფლება.
56. მათ მხოლოდ სახელმწიფო ღალატში ან გაფლანგვაში შეიძლება წაუყენონ ბრალი. სპეციალური კანონები განსაზღვრავს ამ დანაშაულებს და ადგენს მათი ჩადენისთვის დევნის წესს.

სასამართლო ხელისუფლების შესახებ

57. მთელი მართლმადიდულება ეკუთვნის მეფეს. მართლმადიდულებას მეფის სახელით ახორციელებენ მოსამართლები, რომლებსაც ის ნიშნავს და აღჭურავს უფლებამოსილებებით.
58. მეფის მიერ დანიშნული მოსამართლეები შეუცვლელნი არიან.
59. შენაბრუნებულია ამჟამად ახსებული სასამართლები და ჩვეულებრივი ფრიბუნალები. არაფერი შეიძლება შეიცვალოს, თუ არ კანონის ძალით.
60. შენაბრუნებულია ახსებული კომერციული სასამართლო.
61. მომზადებელი მოსამართლეებიც შენაბრუნებულია. მომზადებელი მოსამართლეები, მიუხედავად იმისა, რომ მათ თანამდებობაზე ნიშნავს მეფე, შეუცვლელნი არ არიან.
62. არავის შეიძლება წაეტოვოს თავდაპირველი მოსამართლეების განსჯადობა.
63. შესაბამისად, არ შეიძლება შეიქმნას საგანგებო კომისიები და ფრიბუნალები. აღნიშნული არ ვრცელდება სამხედრო-საპთლიციო სასამართლოებზე, თუ მათი აღდგენა საჭიროდ მიიჩნევა.
64. სისხლის სამართლის პროცესი უნდა იყოს საჯარო, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ასეთი საჯაროთა სამიმია წესრიგისა და ზნეობისთვის; ასეთ შემთხვევაში ფრიბუნალმა ამის შესახებ სასამართლო ბრძნებით უნდა გამოაცხადოს.
65. ნაფიც მსაჯულთა სისტემა შენაბრუნებულია. ცვლილებები, რომელთა პუტილობაც ხანგრძლივი გამოცდილებით იქნება აღიარებული, შეიძლება განხორციელდეს მხოლოდ კანონის საფუძველზე.
66. სასჯელი ქონების ჩამორთმევის სახით უქმდება და არ შეიძლება იქნეს აღდგენილი.

67. მეფეს აქცის შეწყალების და სასჯელის შემსუბუქების უფლება.
68. სამოქალაქო კოდექსი და მოქმედი კანონები, რომლებიც არ ეწინააღმდეგება ამ ქართვიას, ძალაში მათ კანონიერად გაუქმებამდე.

საქალაქო მიერ განახორციელებული უფლებები

განსაპუთირებული უფლებები

69. მოქმედი სამხედრო მთსამსახურები, გადამდგრარი ოფიციელი და ჯარისკაცები, პენსიონერი ქვრივები, ოფიციელი და ჯარისკაცები ინარჩუნებენ წოდებებს, წარჩინების ნიშნებსა და პენსიებს.
70. სახელმწიფო ვალი გარანტირებულია. სახელმწიფოს მიერ კოედიტორებთან მიმართებით ნაკისრი ყველა სახის გადადებულება ხელშეუხებელია.
71. ქველ თავადადმინაურობას უბრუნდება ტიტულები. ახალს უნარჩუნდება თავისი ტიტულები. მეფე საკუთარი შეხედულებისამებრ აწინაურებს თავად-აზნაურებს, მაგრამ ამავდროულად იგი ანიჭებს მათ მხოლოდ წოდებებსა და თანამდებობებს, ყოველგვარი გამონაკლისის გარეშე საზოგადოებრივ მოვალეობებსა და პასუხისმგებლობებთან დაკავშირებით.
72. საბატიო ლეგიონი შენარჩუნებულია. მეფე აღგენს მის შინაგანაწესსა და ორგენებს.
73. კოლონიებს აწესებიგებს სპეციალური კანონები და განკარგულებები.
74. მეფე და მისი მემკვიდრეები თავიანთი კორონაციის ცერემონიის დროს ფიცს დებენ, რომ ერთგულად დაიცავენ წინამდებარე კონსტიტუციურ ქართვიას.

გარდამავალი მუხლები

75. საფრანგეთის დეპარტამენტების დეპუტატები, რომლებიც საკანონმდებლო თანამდებობა შედიოდნენ ბოლო შესვენების დროს, განაგრძოლებენ დეპუტატთა პალატის შემადგენლობაში ყოფნას, სანამ მათ არ შეცვლიან ახალი დეპუტატები.
76. დეპუტატთა პალატის ერთი მეხუთედის პირველი განახლება მოხდება არაუგვიანეს 1816 წლისა, სესიათა შორის დადგენილი წესის მიხედვით.

ჩვენ ვბრძანებთ, რომ წინამდებარე კონსტიტუციური ქართვია, რომელიც წარედგინა სენატსა და ამ საკანონმდებლო თანამდებობას ჩვენი 2 მაისის გამოცხადების შესაბამისად, დაუყოვნებლივ გადაეტავონ პერთა პალატასა და დეპუტატთა პალატას.

წარდგენილია პარიზში, ქაისტესშობიდან 1814 წელს,
ხოლო ჩვენი მეფობის მეცხრამეტე წელს
ხელმოწერილია, ლუ.